МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра «Судноводіння і морська безпека»

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДОДАТКОВИХ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ»

(для здобувачів освіти, які є особами з інвалідністю або які частково втратили працездатність без встановлення інвалідності)

Одеса – 2026

Методичні рекомендації щодо організації додаткових теоретичних занять з освітнього компонента «Основи національного спротиву» розроблено для здобувачів освіти, які є особами з інвалідністю або які частково втратили працездатність без встановлення інвалідності / Уклад.: проф. Терновський В.Б.

Методичні рекомендації схвалено на засіданні кафедри «Судноводіння і морська безпека» ОНМУ (протокол № 1 від 14.08.2026 р.).

© СМБ, ОНМУ, 2026 рік

ЗМІСТ

ВСТУП ……..… 4

1. МЕТА АЛЬТЕРНАТИВНОГО ФОРМАТУ НАВЧАННЯ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ЯКІ Є ОСОБАМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ АБО ЯКІ ЧАСТКОВО ВТРАТИЛИ ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ БЕЗ ВСТАНОВЛЕННЯ ІНВАЛІДНОСТІ ……..… 5

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДОДАТКОВИХ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ» (для здобувачів освіти, які є особами з інвалідністю або які частково втратили працездатність без встановлення інвалідності) …….……..... 6

3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ПРАКТИЧНИХ КОМПОНЕНТІВ……... 20

4. РЕКОМЕНДОВАНІ ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ЯКІ Є ОСОБАМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ АБО ЯКІ ЧАСТКОВО ВТРАТИЛИ ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ БЕЗ ВСТАНОВЛЕННЯ ІНВАЛІДНОСТІ ……. 21

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ЯКІ Є ОСОБАМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ АБО ЯКІ ЧАСТКОВО ВТРАТИЛИ ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ БЕЗ ВСТАНОВЛЕННЯ ІНВАЛІДНОСТІ ……...…..…….. 22

Додаток 1. ЗРАЗОК ЗАЯВИ СТУДЕНТА ……..…….. 24

ВСТУП

В умовах тривалих безпекових загроз, воєнного стану та системної агресії проти України, освітній компонент «Основи національного спротиву» є фундаментальним складником підготовки кожного громадянина. Національний спротив – це справа всього суспільства, яка не обмежується виключно діями на лінії бойового зіткнення. Особливе місце у цій системі посідають цивільний захист, інформаційна безпека, кіберзахист, логістичне забезпечення, домедична допомога та психологічна стійкість у тилу.

Відповідно до Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» (далі – Типова програма), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 30.06.2026 р. №1002, здобувачі освіти, які є особами з інвалідністю або які частково втратили працездатність без встановлення інвалідності (мають тимчасові чи постійні обмеження за станом здоров'я), за їх заявою та згідно з підтвердними документами закладів охорони здоров'я *звільняються від практичних занять, що завдають шкоди їхньому фізичному стану або становлять загрозу здоров'ю*. Замість активних фізичних та військово-тактичних практик (як-от біг (спринт), переміщення повзанням, метання гранат чи евакуація волоком), здобувачі освіти з особливими освітніми потребами самостійно вивчають за вибором практичні компоненти дисципліни понад обсяг, визначений Розподілом навчального часу.

Інклюзивна значущість освітнього компоненту. Для осіб з інвалідністю вивчення цього освітнього компоненту має життєво важливе значення. Воно виконує кілька критичних функцій:

1. Безпекова автономія (самозахист). Здобувачі набувають знань, які дозволяють їм вижити в кризових умовах (обстріли, хімічні загрози, мінна небезпека), враховуючи особливості власної мобільності.

2. Інтелектуальний внесок в обороноздатність. Особи з обмеженими фізичними можливостями часто мають високий потенціал у сферах кібербезпеки, аналітики, картографії, OSINT (розвідки на основі відкритих даних) та психологічної підтримки. Курс допомагає їм знайти своє місце в загальній системі спротиву.

3. Психологічна інтеграція. Усвідомлення своєї ролі у захисті держави знижує рівень тривожності, долає відчуття відчуженості та формує стійку патріотичну позицію.

1. МЕТА АЛЬТЕРНАТИВНОГО ФОРМАТУ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ЯКІ Є ОСОБАМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ АБО ЯКІ ЧАСТКОВО ВТРАТИЛИ ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ БЕЗ ВСТАНОВЛЕННЯ ІНВАЛІДНОСТІ

Головна мета альтернативного формату навчання – *замінити фізичну дію інтелектуально-аналітичним моделюванням цієї дії*. Студент із особливими освітніми потребами повинен розуміти алгоритм виконання нормативу, навіть якщо він не може виконати його фізично.

Години, відведені на практичні заняття, замінюються на вивчення цивільно-безпекових тем без необхідності розроблення окремої програми практичного навчання в межах робочої програми освітнього компонента.

Ключові принципи організації самостійного вивчення за вибором практичних компонентів дисципліни (самостійної роботи - СР):

- ***Принцип камерального (дистанційно-лабораторного) навчання:*** перенесення занять із полігонів та спортмайданчиків до умов роботи з комп'ютером, ГІС-системами, симуляторами та картами.
- ***Принцип алгоритмізації:*** фокус навчання зміщується на покрокові чек-листи, інструкції та правила «Якщо ..., то ...».
- ***Принцип фахової інтеграції:*** максимальне поєднання завдань спротиву з майбутньою спеціальністю студента (наприклад, юристи аналізують воєнні злочини, програмісти – кіберзахист, економісти – військову логістику).

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

ДОДАТКОВИХ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ» (для здобувачів освіти, які є особами з інвалідністю або які частково втратили працездатність без встановлення інвалідності)

Теми практичних занять (ПЗ) для загальної групи	Альтернативні теоретичні заняття (зміст питань для самостійного вивчення і завдання на самостійну роботу (СР) для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами)
1	2
Тема 1. Національний спротив	
ПЗ не передбачені	-
Тема 2. Міжнародне гуманітарне право	
ПЗ не передбачені	-
Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість	
І. Аудиторна підготовка	
ПЗ 1 (2 год.) Тема: «Практичні техніки саморегуляції, протидії ІПСО та надання першої психологічної допомоги»	**СР 1 (2 год.)** **Тема:** «Аналітичне моделювання технік саморегуляції, протидії ІПСО та алгоритмів першої психологічної допомоги» **Питання для самостійного вивчення:** 1. Методичний аналіз та порівняльна характеристика практичних технік саморегуляції психіки (дихальних, м'язових, когнітивних) з визначенням оптимальних умов для їх швидкого застосування. 2. Розбір скриптів комунікації та покрокове моделювання дій за протоколом першої психологічної допомоги «6.П» при взаємодії з особами у різних дезадаптивних станах. 3. *Письмовий кейс-аудит:* розробка покрокового алгоритму безпечної поведінки та прийняття рішень у цивільному середовищі під час збройного нападу, стрілянини або захоплення заручників. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Скласти порівняльну таблицю експрес-технік подолання паніки (дихальних та когнітивних). 2. Занотувати покроковий алгоритм розмови з людиною в стані ступору або істерики за протоколом «6.П». 3. Розробити письмовий чек-лист особистої безпеки на випадок стрілянини в публічному місці.
Тема 4. Домедична допомога	
І. Аудиторна підготовка	
ПЗ 2 (2 год.) Тема: «Практичне використання засобів індивідуальної аптечки та первинний контроль масивних кровотеч (етап М)»	**СР 2 (2 год.)** **Тема:** «Аналіз ергономіки індивідуального медичного забезпечення та алгоритмів контролю масивних кровотеч» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Проєктування та аудит розміщення:* розробка оптимальної схеми розташування елементів IFAK на екіпіруванні для забезпечення безперешкодного доступу обома руками. 2. *Алгоритмізація самодопомоги:* детальне покрокове описування дій (чек-лист) з накладання турнікета вороткового типу на верхні та нижні кінцівки у складних положеннях (лежачи/сидячи). 3. *Методика взаємодопомоги:* аналіз типових помилок при накладанні турнікета іншим особам та розробка рекомендацій щодо їх усунення.

	Завдання на самостійну роботу: 1. Опрацювати інструкції до засобів IFAK та графічно зобразити схему ешелонування аптечки на спорядженні. 2. Скласти текстову інструкцію (покроковий алгоритм) самонакладання турнікета на руку та ногу з урахуванням ліміту часу.
ПЗ 3 (2 год.) Тема: «Відпрацювання навичок забезпечення прохідності дихальних шляхів та допомоги при травмах грудей (етапи A–R)»	**СР 3 (2 год.)** **Тема:** «Моделювання дій на етапах забезпечення прохідності дихальних шляхів та допомоги при травмах грудей» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Аналіз тактичних розрахунків:* порівняння маневрів відновлення прохідності дихальних шляхів та визначення показань до застосування назофарингеального повітроводу. 2. *Рішення при ранах грудної клітки:* розбір клінічних сценаріїв використання оклюзійних наліпок (з клапаном та без) під час загрози напруженого пневмотораксу. 3. *Алгоритм стабілізації:* складання інструкції щодо переведення постраждалих у відновне положення залежно від характеру поранень. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Законспектувати етапи введення носоглоткового повітроводу та правила контролю дихання. 2. Описати послідовність дій та правила накладання оклюзійної наліпки при проникаючому пораненні грудей.
ПЗ 4 (2 год.) Тема: «Повний огляд за MARCH та алгоритмом PAWS: боротьба з шоком, гіпотермією та фіксація травм кінцівок»	**СР 4 (2 год.)** **Тема:** «Системний аудит алгоритмів MARCH/PAWS та методик фіксації травм» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Діагностичне моделювання:* складання карти візуальних та тактильних ознак для розпізнавання шокового стану та прихованих ушкоджень «з голови до ніг». 2. *Аналіз конверсії турнікетів:* розв'язання ситуаційних задач щодо визначення умов, тактичних критеріїв та безпечних термінів послаблення або заміни турнікета. 3. *Документування та іммобілізація:* правила заповнення картки постраждалого за стандартом MARCH та вибір підручних засобів для шинування кінцівок. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Скласти порівняльний чек-лист етапів первинного (MARCH) та вторинного (PAWS) оглядів. 2. Оформити зразок заповнення картки пораненого DD Form 1380 або її українського аналога за умовним сценарієм.
ПЗ 5 (2 год.) Тема: «Практика тактичного переміщення та евакуації постраждалих в умовах приміщень»	**СР 5 (2 год.)** **Тема:** «Теоретичний аналіз біомеханіки евакуації та стандартів комунікації в обмеженому просторі» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Аналіз біомеханіки травматизму:* вивчення правил розподілу ваги та безпечного навантаження на опорно-руховий апарат рятувальника під час переміщення людей. 2. *Розбір евакуаційних схем:* графічне або текстове моделювання способів переміщення пораненого одним чи двома рятувальниками в умовах завалів, вузьких коридорів та дверних прорізів.

	3. *Стандартизація доповідей:* відпрацювання навичок складання повідомлень медичним службам щодо стану поранених під час підготовки до евакуації. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Описати техніку безпеки для спини рятувальника при підйомі ваги. 2. Скласти текстову схему-інструкцію дій для евакуації людини з обмеженого простору (наприклад, міжпартного або вузького коридору).
ІІ. Практична підготовка на місцевості*	
ПЗ 13* (2 год.) Тема: «Комплексне виконання нормативів MARCH/PAWS та тактична евакуація постраждалих на місцевості»	**СР 13* (2 год.)** **Тема:** «Комплексна експертиза ситуаційних сценаріїв MARCH/PAWS та тактичної евакуації» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Інтегрований аналіз ситуацій:* розв'язання наскрізних розрахунково-ситуаційних задач, що поєднують загрози етапів CUF (під вогнем) та TFC (в укритті). 2. *Моделювання дій під впливом умовних чинників:* розробка алгоритмів надання домедичної допомоги «напомацки» (в умовах нульової видимості) та за раптових тактичних команд («Дрон!», «Обстріл!»). 3. *Проєктування логістики порятунку:* підготовка індивідуального реферату або проєкту щодо організації взаємодії цивільних та медичних служб під час масових ушкоджень. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Письмово розв'язати ситуаційну задачу: розписати пріоритети надання допомоги трьом умовним пораненим із різними типами травм. 2. Розробить пам'ятку дій цивільної особи у разі виникнення загрози обстрілу або атаки БпЛА під час надання домедичної допомоги.
Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості	
І. Аудиторна підготовка	
ПЗ 6 (2 год.) Тема: «Аналіз геопросторових даних та розрахунок тактико-топографічних параметрів за картографічними матеріалами»	**СР 6 (2 год.)** **Тема:** «Камеральний аналіз геопросторових даних та розрахунок тактико-топографічних параметрів за картографічними матеріалами» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Інтерпретація рельєфу та умовних знаків:* детальне читання паперових або електронних топографічних карт, оцінка взаємовидимості точок за методом горизонталей та визначення абсолютних і відносних висот. 2. *Координатно-топографічні розрахунки:* обчислення прямокутних і географічних координат цілей за допомогою аналогових (сіток) та цифрових інструментів (геопортали, ГІС). 3. *Планування маршрутів:* розрахунок відстаней та кутів за картами та актуальними аерофотознімками; математичне складання схем-таблиць руху за азимутами. **Завдання на самостійну роботу:**

	1. Виконати розрахункову роботу: за наданим фрагментом топографічної карти визначити точні координати трьох цілей та побудувати профіль рельєфу між ними для перевірки взаємовидимості. 2. Скласти робочу таблицю (схему) руху за азимутами для умовного маршруту із 4-5 точок повороту, розрахувавши магнітні азимути та відстані у метрах.
ІІ. Практична підготовка на місцевості*	
ПЗ 14* (2 год.) Тема: «Комплексне орієнтування на місцевості за класичними засобами та застосунком OsmAnd»	**СР 14* (2 год.)** **Тема:** «Теоретико-модельне орієнтування на місцевості за класичними засобами та геоінформаційним застосунком OsmAnd» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Алгоритмізація класичного орієнтування:* аналіз прийомів визначення точки свого стояння та сторін світу за компасом, астрономічними орієнтирами (Сонце, зорі) та місцевими предметами. 2. *Цифрова верифікація:* вивчення функціоналу та інтерфейсу автономного застосунку OsmAnd (або MilChat) для визначення дирекційних кутів та магнітних азимутів на об'єкти. 3. *Методика окомірного розрахунку:* опрацювання математичних алгоритмів визначення відстаней простими способами (за кутовими розмірами за формулою тисячної) та проведення аналізу проведених дій (АПД/AAR). **Завдання на самостійну роботу:** 1. Оформити пам'ятку: розписати покроковий алгоритм визначення точки свого стояння на паперовій карті за двома-трьома орієнтирами (метод засічок). 2. Розв'язати математичні задачі: обчислити відстані до об'єктів (наприклад, будівлі чи автомобіля) за відомими лінійними розмірами та кутовими величинами у тисячних.
ПЗ 15* (2 год.) Тема: «Проведення маршу за азимутами та прийняття навігаційних рішень у польових умовах»	**СР 15* (2 год.)** **Тема:** «Навігаційне проєктування маршу за азимутами та алгоритми прийняття рішень у складних фізико-географічних умовах» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Моделювання обходу перешкод:* теоретичний розбір тактичних прийомів прихованого руху групи за азимутами та вивчення геометрії геометричного обходу великих перешкод (озера, мінні поля, завали). 2. *Кризовий навігаційний менеджмент:* напрацювання покрокових інструкцій щодо відновлення втраченого орієнтування за допомогою комбінації класичних методів та автономних ГІС-даних. 3. *Аналіз ортофотопланів:* комплексне вивчення та зіставлення паперових карт із матеріалами аерофотозйомки з БпЛА (ортофотопланів) для виявлення актуальних змін на місцевості. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Розробити аналітичний кейс: графічно зобразити схему обходу перешкоди на маршруті руху за азимутом з перерахунком кутів та кроків (або метрів) для повернення на основну лінію руху. 2. Підготувати письмовий алгоритм дій: «Що робити у разі повної втрати орієнтування та виходу з ладу цифрових приладів навігації».

Тема 6. Зв’язок та передавання інформації	
І. Аудиторна підготовка	
ПЗ 7 (2 год.) Тема: «Практична експлуатація засобів зв’язку, радіообмін та кібербезпека»	**СР 7 (2 год.)** **Тема:** «Теоретико-модельна експлуатація засобів зв’язку, стандартизація радіообміну та алгоритми кібербезпеки» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Аналіз архітектури зв’язку:* вивчення алгоритмів базового налаштування радіостанцій малої потужності (Motorola/Baofeng), вибору робочих частот та розгортання терміналів Starlink. 2. *Формалізація радіодоповідей:* детальне опрацювання та моделювання текстів бойових повідомлень за міжнародним стандартом SALUTE та запитів на медичну евакуацію за карткою постраждалого. 3. *Кібергігієна та захист даних:* аналіз протоколів захисту персональних смартфонів у кризових зонах, активації двофакторної автентифікації та розпізнавання фішингових загроз. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Скласти зразки радіодоповідей: на основі запропонованого викладачем текстового сценарію (опису дій умовного ворога та наявності поранених) написати повний текст рапорту за формою SALUTE та 9-Line MEDEVAC. 2. Провести аудит безпеки пристрою: підготувати письмовий звіт (чек-лист) про налаштування конфіденційності, месенджерів та облікових записів на власному смартфоні відповідно до правил цифрової безпеки.
Тема 7. Зброя масового ураження	
І. Аудиторна підготовка	
ПЗ 8 (2 год.) Тема: «Виконання нормативів захисту від зброї масового ураження»	**СР 8 (2 год.)** **Тема:** «Протоколи та алгоритми цивільного захисту при застосуванні зброї масового ураження та запалювальних речовин» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Методика застосування ЗІЗ:* детальне вивчення правил підбору за розміром, перевірки герметичності та порядку використання засобів індивідуального захисту органів дихання (протигазів) та шкіри. 2. *Алгоритмізація дій при загрозах:* розробка покрокових інструкцій та правил поведінки у разі отримання раптових сигналів цивільної оборони «Радіаційна небезпека» («Спалах ядерного вибуху») та «Хімічна тривога». 3. *Захист від термічних уражень:* опрацювання теоретичних засад захисту та першої допомоги при застосуванні ворогом сучасних запалювальних речовин (фосфор, термітні суміші). **Завдання на самостійну роботу:** 1. Розробити інфографіку або пам'ятку: скласти покрокову текстову інструкцію дій для цивільної особи (або працівника підприємства) на перші 15 хвилин після сигналу про хімічну чи радіаційну атаку. 2. Описати заходи самодопомоги: підготувати конспект-алгоритм дій у разі потрапляння запалювальних речовин на одяг або шкіру, зазначивши заборонені маніпуляції.

Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека	
І. Аудиторна підготовка	
ПЗ 9 (2 год.) Тема: «Вивчення матеріальної частини мін та вибухонебезпечних предметів»	**СР 9 (2 год.)** **Тема:** «Класифікація, ТТХ та ідентифікація матеріальної частини мін і вибухонебезпечних предметів за фото- та відеоматеріалами» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Ідентифікація ВНП:* детальне вивчення зовнішнього вигляду, маркування та ТТХ основних типів протипіхотних, протитанкових мін та касетних боєприпасів за допомогою методичних атласів ДСНС. 2. *Аналіз радіуса ураження:* вивчення тактико-технічних можливостей мінних підривників (натискні, натяжні, магнітні, сейсмічні) та розрахунок зон безпечного віддалення від них. 3. *Методика інформування:* опрацювання алгоритму повідомлення екстрених служб (101, 102) у разі виявлення підозрілих предметів. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Скласти фотокаталог-пам'ятку: виділити 5 найбільш поширених та небезпечних ВНП (наприклад, ПФМ-1, ОЗМ-72, ТМ-62) із описом їхніх деструктивних факторів та маркування. 2. Написати скрипт звернення: підготувати точний текст-шаблон повідомлення на лінію 101 про виявлення умовного ВНП із зазначенням необхідних геопросторових орієнтирів.
ІІ. Практична підготовка на місцевості*	
ПЗ 16* (2 год.) Тема: «Дії на замінованій місцевості та подолання загороджень»	**СР 16* (2 год.)** **Тема:** «Моделювання алгоритмів безпечної поведінки на мінно-небезпечних територіях та правила маркування загроз» **Питання для самостійного вивчення:** 1. Аналіз детекції загроз: вивчення візуальних та непрямих ознак замінування місцевості (покинута техніка, пошкоджена рослинність, наявність дротів, розтяжок). 2. Протокол дій у «червоній зоні»: теоретичний розбір дій цивільної особи у разі випадкового заходження на мінне поле або підриву поруч іншої людини. 3. Міжнародні стандарти маркування: вивчення офіційних (стандартні знаки IMSMA) та підручних способів позначення мінної небезпеки. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Розв'язати ситуаційний кейс: письмово розписати покроковий алгоритм дій у ситуації: «Ви рухалися ґрунтовою дорогою і помітили за 2 метри попереду натяжний дріт. Ваші дії». 2. Скласти схему позначення: текстово або графічно описати, як правильно за допомогою підручних засобів (гілки, тканина, каміння) позначити небезпечну зону, якщо немає стандартних табличок.
ПЗ 17* (2 год.) Тема: «Обладнання	**СР 17* (2 год.)** **Тема:** «Теоретичне проєктування схем інженерного обладнання та фортифікаційного захисту вогневих позицій»

вогневої позиції для стрільби»	**Питання для самостійного вивчення:** 1. *Геометрія фортифікації:* вивчення стандартних лінійних розмірів, профілів та об'ємів інженерних споруд (окопів для стрільби лежачи, з коліна, стоячи, бліндажів). 2. *Аналіз захисних властивостей:* розрахунок товщини бруствера та захисних шарів ґрунту/деревини для надійного укриття від уламків артилерійських снарядів та мін. 3. *Організація маскування:* теоретичний розбір правил та прийомів приховування позицій від засобів повітряної (БпЛА) та оптичної розвідки ворога. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Розробити схему-креслення: накреслити (або детально описати в текстовому форматі) профіль індивідуального окопу для стрільби стоячи з позначенням основних елементів (бруствен, берма, тильний траверс, сходинка для ведення вогню). 2. Скласти чек-лист маскування: підготувати перелік із 5 правил маскування позиції з урахуванням особливостей пори року (літо/зима).
Тема 9. Тактична підготовка	
І. Аудиторна підготовка	
ПЗ 10 (2 год.) Тема: «Основи індивідуального пересування та взаємодії в малих групах»	**СР 10 (2 год.)** **Тема:** «Теоретичний аналіз тактики індивідуального переміщення та геометричні основи взаємодії в малих групах» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Аналіз способів пересування:* вивчення тактичних умов для вибору способів переміщення на полі бою (пригнувшись, бігом, повзанням на получетвереньках/пластунськи) залежно від щільності вогню ворога та наявності укриттів. 2. *Алгоритмізація бойового порядку:* детальне вивчення геометрії та секторів відповідальності під час руху у складі бойових груп («двійка», «трійка», «четвірка») за тактичними схемами. 3. *Методика взаємодії:* теоретичний розбір сигналів управління (жестами та голосом) та правил прикриття напарника під час маневру («рухаюсь – прикриваю»). **Завдання на самостійну роботу:** 1. Графічно зобразити або текстово описати сектори спостереження та ведення вогню для кожного бійця тактичної «трійки» під час руху колоною та лінією. 2. Скласти таблицю-пам’ятку основних тактичних жестів керування групою в умовах дотримання режиму тиші.
ІІ. Практична підготовка на місцевості*	
ПЗ 18* (2 год.) Тема: «Обладнання вогневої позиції, спостереження та дії під обстрілом»	**СР 18* (2 год.)** **Тема:** «Теоретичне моделювання вибору вогневої позиції, секторів спостереження та алгоритмів дій під обстрілом» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Аналіз укриттів:* вивчення критеріїв вибору ефективного місця для спостереження та ведення вогню (використання природних укриттів, складок місцевості, зруйнованих будівель) з дотриманням правил маскування. 2. *Організація спостереження:* опрацювання алгоритму поділу місцевості на сектори спостереження (ближню, середню та дальню

	зони), виявлення демаскувальних ознак цілей. 3. *Кризові алгоритми під обстрілом:* вивчення покрокового порядку дій цивільної або військової особи при раптовому артилерійському чи мінометному обстрілі (правило «лягай і повзи», пошук заглиблень). **Завдання на самостійну роботу:** 1. Розробити картку вогню/спостереження: на основі навчальної схеми або фотографії місцевості визначити 3 орієнтири, розбити ділянку на сектори та вказати ймовірні місця появи ворога. 2. Скласти алгоритм дій (чек-лист): «Послідовність дій під час раптового мінометного обстрілу на відкритій місцевості».
ПЗ 19* (2 год.) Тема: «Тактичне маневрування на полі бою та дії при раптовому вогневому контакті»	**СР 19* (2 год.)** **Тема:** «Ситуаційний аналіз тактичного маневрування та протоколів дій при раптовому вогневому контакті» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Аналіз виходу з-під обстрілу:* вивчення тактичних прийомів розриву вогневого контакту, безпечного відходу групи під прикриттям димів або вогню у відповідь. 2. *Протоколи «Засідка/Контрзасідка»:* теоретичний розбір дій підрозділу (групи) у разі потрапляння в ближню чи дальню засідку противника за матеріалами бойових статутів. 3. *Моделювання кризових ситуацій:* опрацювання алгоритмів прийняття рішень командиром або старшим групи при раптовому виникненні загрози (наприклад, атака FPV-дрона на марші). **Завдання на самостійну роботу:** 1. Письмово розв’язати тактичний кейс: описати послідовність дій цивільного автомобіля або пішої групи у разі раптового потрапляння під прицільний обстріл стрілецькою зброєю на дорозі. 2. Законспектувати правила використання димових засобів для маскування маневру відходу або евакуації.
ПЗ 20* (2 год.) Тема: «Дії в умовах різних типів місцевості»	**СР 20* (2 год.)** **Тема:** «Комбінований аналіз особливостей тактичних дій та виживання в умовах різних типів місцевості» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Тактика в місті (CQB):* вивчення теоретичних засад ведення дій у населених пунктах: підхід до будівлі, проходження «мертвих зон», особливості огляду кімнат («нарізання пирога»). 2. *Тактика у лісі та на відкритому просторі:* аналіз специфіки маскування, організації засідок, контролю флангів та мінної безпеки при переміщенні лісосмугами чи полями. 3. *Аудит безпеки середовища:* вивчення небезпек, які приховує кожен тип місцевості для цивільного населення під час ведення бойових дій. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Скласти порівняльну таблицю особливостей ведення спостереження та переміщення в умовах міста (урбанізована місцевість) та лісисто-болотяної місцевості. 2. Описати методику безпечного проходження кутів будівель та дверних прорізів (метод «нарізання пирога») на основі текстових схем.
Тема 10. Вогнева підготовка (основи)	

I. Аудиторна підготовка	
ПЗ 11 (2 год.) Тема: «Холощення з масово-габаритними макетами й навчальною зброєю в різних положеннях»	**СР 11 (2 год.)** **Тема:** «Теоретичний аналіз будови зброї, взаємодії частин механізмів та заходи безпеки при поводженні з нею» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Аналіз матеріальної частини:* вивчення призначення, будови частин і механізмів штатної стрілецької зброї (на прикладі АК/AR-систем) та фізичних процесів, що відбуваються під час пострілу. 2. *Алгоритмізація обслуговування:* опрацювання покрокового порядку неповного розбирання, збирання, чищення та змащення зброї за допомогою інтерактивних схем та 3D-моделей. 3. *Аудит правил безпеки:* детальне вивчення та коментування 4 фундаментальних правил безпечного поводження зі зброєю (Купера) та інструкцій тиру/стрільбища. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Скласти покрокову інструкцію-алгоритм (чек-лист) з перевірки зброї на розрядженість та проведення її неповного розбирання. 2. Підготувати реферат-коментар щодо недопущення типових нещасних випадків під час поводження зі зброєю.
II. Практична підготовка на місцевості*	
ПЗ 21* (2 год.) Тема: «Навчання в одноманітному прицілюванні та відпрацювання одноманітної стрільби»	**СР 21* (2 год.)** **Тема:** «Математико-балістичні основи прицілювання, вибір точок прицілювання та аналіз помилок» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Геометрія прицілювання:* вивчення понять «лінія прицілювання», «лінія кидання», «траєкторія польоту кулі» та процесу формування рівної мушки. 2. *Розрахунок деривації та поправок:* вивчення правил внесення поправок залежно від дальності до цілі (робота з прицільними планками та коліматорними сітками). 3. *Аналіз помилок прицілювання:* теоретичний розбір дефектів стрільби, викликаних «звалюванням» зброї, неправильним фокусуванням зору або сіпанням за спуск. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Виконати графічне завдання: на схемі мішені зобразити зміщення точок влучання при 4-5 типових помилках стрільця (сіпання за спуск, неправильне дихання, завалювання зброї). 2. Скласти пам’ятку щодо правил дихання під час вироблення одноманітного прицілювання.
ПЗ 22* (2 год.) Тема: «Навчання купчастості стрільби з різних положень на відстані 25 м»	**СР 22* (2 год.)** **Тема:** «Теоретичний аналіз купчастості стрільби, законів розсіювання та приведення зброї до нормального бою на 25 м» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Аналіз закону розсіювання:* вивчення причин розсіювання куль (природні чинники, стан зброї, помилки стрільця) та поняття «середня точка влучання» (СТВ). 2. *Алгоритм приведення до нормального бою:* опрацювання методики перевірки бою зброї на відстані 25 метрів за перевірочною мішенню. 3. *Розрахунок механічних поправок:* математичне обчислення величини зміщення мушки (або мушковерта) в міліметрах при

	відхиленні СТВ від контрольної точки. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Розв'язати балістичну задачу: на умовному малюнку мішені із чотирма пробоїнами визначити геометричним методом СТВ та розрахувати кількість кліків/обертів мушки для її вирівнювання. 2. Законспектувати правила та умови, за яких зброя вважається приведеною до нормального бою.
ПЗ 23* (2 год.) Тема: «Навчання купчастості стрільби з різних положень на відстані 100 м»	**СР 23* (2 год.)** **Тема:** «Моделювання впливу зовнішніх умов на купчість та точність стрільби на відстані 100 м» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Оцінка гідрометеорологічного впливу:* вивчення впливу бічного вітру, температури повітря, кута місця цілі та атмосферного тиску на траєкторію кулі на дальності 100 м. 2. *Визначення випередження:* розрахунок кутових та лінійних поправок для стрільби по цілях, що рухаються (фланговий та косий рух). 3. *Порівняльний аналіз балістики:* вивчення таблиць стрільби для різних калібрів (5.45x39, 7.62x39, 5.56x45) на середніх дистанціях. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Скласти розрахункову таблицю поправок на помірний (4 м/с) та сильний (8 м/с) бічний вітер для стрільби на відстань 100 метрів. 2. Описати алгоритм дій стрільця під час вибору прицілу та точки прицілювання для ураження грудної фігури на 100 м.
ПЗ 24* (2 год.) Тема: «Відпрацювання навичок динамічної стрільби»	**СР 24* (2 год.)** **Тема:** «Аналіз тактичних сценаріїв динамічної стрільби, переносу вогню та швидкісної зміни магазинів» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Аналіз ергономіки динамічних маневрів:* вивчення теоретичних засад стрільби у русі, переносу вогню по фронту та в глибину (пріоритетність ураження цілей за рівнем загрози). 2. *Тайм-менеджмент перезаряджання:* вивчення алгоритмів екстреної (тактичної) та планової зміни магазинів без втрати контролю над сектором. 3. *Усунення затримок при стрільбі:* класифікація типів затримок (осічка, уткнення патрона, «пічна труба») та вивчення теоретичних протоколів їх швидкого усунення (Tap-Rack-Bang). **Завдання на самостійну роботу:** 1. Розробити схему-алгоритм дій (діаграму рішень) для усунення 3 різних видів затримок під час стрільби. 2. Письмово проаналізувати кейс щодо черговості знищення 4 цілей, які з’явилися одночасно на різних відстанях і напрямках.
ПЗ 25* (2 год.) Тема: «Спорядження та метання ручних гранат на точність та дальність з різних положень	**СР 25* (2 год.)** **Тема:** «Матеріальна частина, ТТХ та теоретичні основи застосування ручних гранат» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Вивчення будови гранат та запалів:* детальне вивчення ТТХ, класифікації (наступальні, оборонні) та принципу дії гранат РГД-5, Ф-1, РГН, РГО та запалу УЗРГМ. 2. *Фізика розлітання уламків:* аналіз радіусів суцільного, ефективного та безпечного ураження уламками оборонних та наступальних гранат, обґрунтування правил укриття після кидка.

	3. *Алгоритм підготовки до метання:* опрацювання покрокових інструкцій з приведення гранати в бойову готовність (вкручування запалу, розгинання вусиків чеки) та дій у разі відміни кидка. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Скласти порівняльну таблицю ТТХ наступальних і оборонних гранат, виділивши ключову різницю в тактиці їх застосування та безпечних відстанях для стрільця. 2. Описати алгоритм дій (чек-лист) з підготовки та метання гранати з-за укриття з фіксацією вимог безпеки.
Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка	
І. Аудиторна підготовка	
ПЗ 12 (2 год.) Тема: «Застосування підручних та спеціальних засобів для захисту від переохолодження та протидії небезпечним природним факторам»	**СР 12 (2 год.)** **Тема:** «Термодинамічний аналіз засобів захисту від гіпотермії та алгоритми протидії небезпечним природним чинникам» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Аналіз теплоізоляційних властивостей:* вивчення фізики теплообміну людського тіла з навколишнім середовищем та порівняльна оцінка ефективності сучасних матеріалів (фліс, мембрана, пух) і підручних засобів. 2. *Протоколи протидії термічним загрозам:* детальне опрацювання алгоритмів попередження та першої самодопомоги при переохолодженні (гіпотермії), обмороженнях, теплових та сонячних ударах. 3. *Проєктування екіпірування:* вивчення концепції «пошарового одягу» (ECWCS) для тривалого перебування у несприятливих погодних умовах (злива, снігопад, шквальний вітер). **Завдання на самостійну роботу:** 1. Скласти аналітичну схему: розписати структуру 3-4 основних шарів одягу для захисту тіла взимку із зазначенням функцій кожного шару (відведення вологи, термоізоляція, захист від вітру). 2. Розробити чек-лист дій: «Першочергові заходи самодопомоги при початкових ознаках замерзання кінцівок».
ІІ. Практична підготовка на місцевості*	
ПЗ 26* (2 год.) Тема: «Облаштування індивідуального місця розташування та простих укриттів на місцевості»	**СР 26* (2 год.)** **Тема:** «Теоретичне проєктування індивідуальних місць розташування та архітектури простих укриттів на місцевості» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Аудит безпеки локації:* вивчення критеріїв вибору безпечного місця для облаштування ночівлі або укриття (уникнення низин, сухих дерев, ліній електропередач, секторів можливого затоплення чи обстрілу). 2. *Архітектура аварійних сховищ:* теоретичний розбір конструкцій та схем будівництва тимчасових індивідуальних укриттів (курені, навіси, снігові печери) за допомогою плащ-наметів (пончо) та підручних матеріалів. 3. *Світло- та звукомаскування:* вивчення правил організації табору (бази) з метою недопущення демаскування у нічний час. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Створити текстовий або графічний проєкт: детально описати покроковий алгоритм побудови односхилого навісу з пончо та

	лісових матеріалів для захисту від сильного бокового вітру та дощу. 2. Скласти перелік із 5 правил дотримання режиму маскування під час облаштування місця відпочинку.
ПЗ 27* (2 год.) Тема: «Практичні методи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах»	**СР 27* (2 год.)** **Тема:** «Моделювання систем життєзабезпечення, розрахунку ресурсів та логістики в автономних умовах» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Технології очищення води:* вивчення теоретичних основ та хіміко-фізичних методів фільтрації, знезараження та кип'ятіння води з відкритих джерел у польових умовах. 2. *Розрахунок енерговитрат і раціонів:* математичне планування калорійності та складу сухого пайка (MRE) для забезпечення життєдіяльності за умов мінімальної або підвищеної рухової активності. 3. *Психологія виживання та сигналізація:* опрацювання алгоритму дій при втраті зв'язку з основною групою та вивчення міжнародних кодових сигналів (земля-повітря) для залучення допомоги. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Розв'язати логістичну задачу: розрахувати необхідний мінімальний об'єм води та калорійність харчування для однієї особи на 3 доби автономного перебування в ізоляції. 2. Підготувати таблицю відповідності міжнародних сигналів порятунку (SOS, «Потрібна медична допомога», «Все добре») з описом способів їх викладання на землі.
Тема 12. Сучасні військові технології, роботизація та БпЛА	
ІІІ. Професійно-орієнтована підготовка	
ПЗ 28 (2 год.) Тема: «Технічна експлуатація, оновлення програмного забезпечення та візуально-звукова детекція БпЛА»	**СР 28 (2 год.)** **Тема:** «Аналіз архітектури програмного забезпечення БпЛА, алгоритми оновлення прошивок та методики акустично-візуального моніторингу повітряних загроз» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Інженерно-цифровий аналіз:* вивчення структури програмного забезпечення безпілотних систем (DJI Fly, Betaflight, QGroundControl) та покрокових алгоритмів прошивки, калібрування сенсорів (компас, IMU) й обходу геозон (No-Fly Zones). 2. *Аналітична детекція загроз:* вивчення силуетів, звукових характеристик та тактико-технічних можливостей розвідувальних та ударних БпЛА, а також критеріїв їх розпізнавання у повітрі. 3. *Методика оповіщення:* опрацювання протоколів фіксації повітряних об'єктів цивільним населенням за допомогою спеціалізованих цифрових платформ (наприклад, застосунку «єППО»). **Завдання на самостійну роботу:** 1. Розробити покроковий чек-лист з підготовки програмного забезпечення та калібрування датчиків БпЛА типу квадрокоптер перед вильотом. 2. Скласти порівняльну таблицю-ідентифікатор для 3-4 типів

	повітряних цілей (наприклад, Shahed, Орлан, розвідувальний Mavic) за їхніми візуальними та звуковими ознаками.
ПЗ 29 (2 год.) Тема: «Управління та базове маневрування безпілотними апаратами у спеціалізованому імітаційному середовищі (симуляторі)»	**СР 29 (2 год.)** **Тема:** «Теоретико-симуляційне моделювання польотних місій та відпрацювання базового пілотування в імітаційному середовищі» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Аеродинамічне моделювання:* вивчення фізики польоту безпілотних апаратів мультироторного, крилатого та надводного типів, а також впливу вітрового навантаження на стабільність платформи. 2. *Тренажерна підготовка:* самостійне відпрацювання базових вправ пілотування (утримання горизонту, проходження воріт, посадка) в доступних віртуальних симуляторах (на комп'ютері чи смартфоні). 3. *Аналіз польотних помилок:* розбір причин аварійності (втрата сигналу зв'язку, «просадка» акумулятора, магнітні перешкоди) та теоретичних засад виходу з критичних польотних режимів. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Виконати практичний тренінг у симуляторі: пройти базовий навчальний рівень у безкоштовному польотному симуляторі та підготувати письмовий звіт (опис) виконаних маневрів. 2. Описати алгоритм дій пілота у разі раптової втрати відеосигналу або зв'язку з пультом керування (протокол FailSafe / Return to Home).
ПЗ 30 (2 год.) Тема: «Комплексне застосування БпЛА для ведення спостереження та передачі тактичної інформації»	**СР 30 (2 год.)** **Тема:** «Комплексний аналіз відеопотоку БпЛА, дешифрування аерознімків та стандарти передачі тактичної інформації» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Методика дешифрування:* вивчення правил аналізу фото- та відеоматеріалів, отриманих з БпЛА, для виявлення замаскованих об'єктів, техніки та ліній оборони ворога на основі непрямих демаскувальних ознак (тіні, сліди коліс тощо). 2. *Інтеграція з ГІС:* вивчення алгоритмів зчитування метаданих (EXIF) зі знімків БпЛА та визначення точних координат об'єктів на місцевості за допомогою електронних карт. 3. *Стандартизація тактичних звітів:* опрацювання протоколів передачі розвідувальних даних (відеострімінг, текстові рапорти) між ланками управління з урахуванням вимог кібербезпеки. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Розв'язати аналітичний кейс: за наданим викладачем зразком аерофотознімку виявити та описати 3-4 замасковані об'єкти (або елементи інфраструктури). 2. Скласти фінальний розвідувальний рапорт (інформаційну картку цілі) із зазначенням типу виявленого об'єкта, його координат та часу фіксації.
Тема 13. Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність	

ІІІ. Професійно-орієнтована підготовка	
ПЗ 31 (2 год.) Тема: «Кейс-тренінг з ухвалення управлінських рішень та організації логістики в кризових умовах»	**СР 31 (2 год.)** **Тема:** «Експертний аналіз кризового менеджменту, ухвалення управлінських рішень та теоретичне проєктування логістичних ланцюжків» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Методологія кризового управління:* вивчення теоретичних засад та алгоритмів ухвалення рішень керівником (командиром) в умовах дефіциту часу, інформаційного вакууму або дезінформації. 2. *Проєктування логістичних схем:* аналіз ризиків та розробка моделей постачання, розподілу ресурсів та евакуації в умовах пошкодження критичної інфраструктури (дороги, мости, зв'язок). 3. *Оцінка ефективності рішень:* теоретичний аналіз наслідків управлінських дій за методом вивчення проведених операцій (AAR - After Action Review) на прикладі цивільних безпекових кейсів. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Розв'язати управлінський кейс-тренінг: письмово розписати покроковий план дій та розподілу обмежених ресурсів (медикаменти, вода, транспорт) для умовного об'єкта під час надзвичайної ситуації. 2. Розробити логістичну карту-схему: текстово або графічно описати основний та резервний маршрути доставки гуманітарної або медичної допомоги в умовах блокування основних автошляхів.
ПЗ 32 (2 год.) Тема: «Адаптація профільного фаху до завдань національної безпеки та кіберзахисту»	**СР 32 (2 год.)** **Тема:** «Аналітичне проєктування інтеграції профільної спеціальності у систему національної безпеки та кіберзахисту» **Питання для самостійного вивчення:** 1. *Фахова безпекова інтеграція:* дослідження та теоретичне обґрунтування способів застосування майбутньої професії студента (економіка, право, ІТ, педагогіка тощо) для вирішення завдань національного спротиву та безпеки. 2. *Кібербезпека критичних систем:* вивчення протоколів захисту інформаційного простору, протидії кібератакам на державні та приватні реєстри, захисту від витоку конфіденційної інформації. 3. *Аналіз інформаційних загроз:* вивчення методів виявлення сучасних ворожих ІПСО, протидії маніпуляціям у медіапросторі та алгоритмів верифікації першоджерел інформації. **Завдання на самостійну роботу:** 1. Підготувати аналітичне есе/доповідь (обсягом 2-3 сторінки): «Перспективи та алгоритми застосування мого майбутнього фаху (вказати спеціальність) для зміцнення національної безпеки чи кіберзахисту України». 2. Скласти індивідуальну інструкцію-пам'ятку з інформаційної гігієни та кіберзахисту робочого місця спеціаліста в умовах воєнного стану.

Примітка: * - нумерація занять зазначена із врахуванням послідовності вивчення «Аудиторної підготовки», «Практичної підготовки на місцевості» та «Професійно-орієнтованої підготовки».

3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ПРАКТИЧНИХ КОМПОНЕНТІВ

Контроль знань здобувачів із особливими освітніми потребами здійснюється на основі *перевірки результатів роботи,* які вони готують під час самостійного вивчення навчального матеріалу. Оцінювання результатів навчання здійснюється без використання бойових елементів.

Форми поточного контролю:

▪ *Письмові звіти та конспекти:* перевірка покрокових інструкцій, пам'яток та чек-лістів безпеки.

▪ *Розрахунково-графічні завдання:* оцінювання схем руху за азимутами, креслень окопів, розрахунків балістичних поправок, заповнених карток пораненого (DD Form 1380).

▪ *Електронні звіти/скріншоти:* результати виконання польотних місій у симуляторах БпЛА, налаштовані треки в OsmAnd.

▪ *Тестування:* виконання тестових завдань для перевірки теоретичних знань на навчальних платформах (Moodle тощо).

▪ *Ситуаційні задачі та кейси (Case-study):* оцінювання логіки та правильності ухвалення рішень у змодельованих викладачем кризових сценаріях.

▪ *Оцінювання* усних або письмових відповідей (з урахуванням можливостей студента).

Критерії оцінювання:

▪ *Точність та відповідність стандартам:* наприклад, правильність заповнення літерних кодів у рапортах SALUTE чи формул у балістиці.

▪ *Логіка та системність:* послідовність етапів у розроблених алгоритмах (наприклад, дотримання черговості MARCH).

▪ *Практична реалістичність:* чек-листи мають бути адаптовані до реальних умов (наприклад, урахування обмеженої мобільності автора при розробці плану евакуації).

4. РЕКОМЕНДОВАНІ ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ЯКІ Є ОСОБАМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ АБО ЯКІ ЧАСТКОВО ВТРАТИЛИ ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ БЕЗ ВСТАНОВЛЕННЯ ІНВАЛІДНОСТІ

Для успішного виконання самостійної роботи студентам рекомендується використовувати:

1. Мобільний застосунок *OsmAnd* (з офлайн-картами), веб-ресурс *Google Earth Pro*.
2. Офіційний портал ДСНС України, інтерактивні карти мінної безпеки (https://mine.dsns.gov.ua/) та застосунок *«Торнадо» / «Безпечна країна»*.
3. Відеоматеріали та інструкції за стандартами *TCCC (Tactical Combat Casualty Care)* та *All Combatants*.
4. Безкоштовні мобільні або ПК-тренажери (*FPV Freerider, DJI Virtual Flight, Quadcopter FX Simulator*).
5. Офіційний застосунок *«єППО»* (для вивчення алгоритмів детекції цілей).

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ,

ЯКІ Є ОСОБАМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ АБО ЯКІ ЧАСТКОВО ВТРАТИЛИ ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ БЕЗ ВСТАНОВЛЕННЯ ІНВАЛІДНОСТІ

Алгоритм дій директорату інституту:

1. Інформування. На першому тижні навчального семестру забезпечити доведення до відома здобувачів освіти інформації про можливість, підстави та порядок адаптації практичної частини курсу «Основи національного спротиву» (ОНС) за станом здоров'я.

2. Прийом документів. Відповідальний працівник директорату приймає від студента особисту заяву (додаток 1), а якщо він не досяг 18-річного віку – письмову заяву одного з батьків або іншого законного представника, та оригінали (для звірки) і копії підтвердних медичних документів (довідка ЛКК, висновок МСЕК, індивідуальна програма реабілітації або довідка за формою № 086-1/о).

3. Видання розпорядження. Директорат видає внутрішнє розпорядження по інституту: *«Про звільнення від фізичних навантажень та активних військово-практичних занять з дисципліни «Основи національного спротиву» та переведення на виконання індивідуальних завдань самостійної роботи здобувача (ПІБ)»*. Забезпечити збереження медичних документів в особовій справі студента у директораті навчально-наукового інституту.

3. Інформування кафедри. Копія розпорядження офіційно передається завідувачу кафедри та провідному викладачу курсу.

5. Забезпечення конфіденційності. Передача копій медичних довідок із зазначенням конкретних діагнозів викладачу заборонена з метою дотримання Закону України «Про захист персональних даних».

Алгоритм дій викладача:

1. Реєстрація. Зафіксувати у журналі обліку (або в системі дистанційного навчання Moodle) особливий інклюзивний статус здобувача освіти на підставі отриманого розпорядження директорату.

2. Узгодження плану. На першому занятті надати здобувачу освіти повний перелік тем та методичні вимоги до завдань самостійної роботи (СР), які замінюють активні фізичні практики.

3. Консультативний супровід. Проводити планові індивідуальні консультації (очно або дистанційно) щодо специфіки виконання аналітичних завдань, розв'язання ситуаційних кейсів та роботи з цифровими симуляторами.

4. Контроль та оцінювання. Оцінювати виключно письмові, графічні, розрахункові та цифрові звіти (матеріальні артефакти) здобувача за критеріями експертно-аналітичної роботи. При оцінюванні ситуаційних завдань з евакуації чи виживання фокусуватися на вмінні студента координувати процеси, алгоритмізувати дії та віддавати команди голосом. Категорично заборонено вимагати виконання нормативів на швидкість чи фізичну витривалість.

Алгоритм дій здобувача вищої освіти:

Крок 1. Підготовка медичного документа. Здобувач освіти має надати один із таких офіційних документів, виданих закладом охорони здоров'я України:

▪ *Для осіб з інвалідністю:* Довідки до акта огляду медико-соціальною експертною комісією (МСЕК) або індивідуальна програма реабілітації. Для осіб, які не досягли 18-річного віку – медичний висновок про дитину з інвалідністю віком до 18 років;

▪ *Для осіб, які частково втратили працездатність без встановлення інвалідності:* Довідка лікарсько-консультативної комісії (ЛКК) або медичний висновок із чітким зазначенням обмежень щодо фізичних навантажень та занять військово-спортивного профілю;

Також здобувач освіти має надати копії медичних документів.

Крок 2. Дотримання термінів подання. Повний пакет документів (особиста заява разом з медичними документами та їх копіями) подається до директорату інституту особисто або через систему електронного документообігу закладу *протягом перших двох тижнів* від початку навчального семестру. У разі отримання травми, раптового погіршення стану здоров'я або встановлення інвалідності під час семестру, документи подаються негайно після їх оформлення медичним закладом.

Крок 3. Реєстрація та верифікація. Після візування заяви директором інституту та видання розпорядження, здобувач освіти зобов'язаний особисто повідомити викладача дисципліни «Основи національного спротиву» про свій статус та отримати індивідуальний графік самостійного вивчення за вибором практичних компонентів дисципліни (самостійної роботи).

Додаток 1

ЗРАЗОК ЗАЯВИ СТУДЕНТА

Директору Навчально-наукового інституту
_____
(назва інституту)
_____
(Прізвище, ініціали директора)

здобувача(ки) освіти групи _____
спеціальності _____
_____
(Прізвище, ім’я, по батькові студента)
Тел. _____

ЗАЯВА

Прошу звільнити мене від відпрацювання фізичних навантажень та активних військово-практичних занять з освітнього компоненту «Основи національного спротиву» у І семестрі 2026/2027 н.р. у зв’язку з обмеженнями за станом здоров’я (встановленням інвалідності / частковою втратою працездатності).

Зобов’язуюсь у повному обсязі виконувати адаптовані теоретико-аналітичні завдання для самостійного вивчення практичних компонентів дисципліни згідно з тематичним планом додаткових теоретичних занять та надавати матеріальні результати (звіти, чек-листи, кейси) для проведення поточного і підсумкового контролю.

Підтвердні медичні документи додаю.

Додатки: 1. Копія довідки МСЕК (або висновку ЛКК / медичної довідки) № __ від «___» _____ 20_ р.

«___» _____ 20___ р. _____
(Підпис)